

N:o 35.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående
ändring i grunderna för pensioneringen af arméns befäl
och underbefäl med vederlikar; gifven Stockholms slott
den 4 januari 1902.*

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, det de af Kongl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar må på det sätt ändras,

att punkt 1, anm. 2 erhåller följande lydelse:

»Musikunderofficerare, som åtnjuta aflöning af de till musikens underhåll anslagna tillgångar, utan att dem äro tillagda enligt stat för viss tjenst anslagna aflöningsförmåner, anses i afgifts- och pensioneringsafseenden, som vore de på stat anstälde»;

att bland de i punkt 2 uppräknade embets- och tjenstemän upptagas i mom. a), med en pensionsålder af 65 år: öfverfältintendenten, i mom. b), med en pensionsålder af 60 år: chefen för arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå, tygingeniörer, fabriksingeniörer, fabriksförvaltare och fabrikskrifvare,

i mom. c), med en pensionsålder af 55 år: assistenten å arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå samt underintendenter;

att det under punkt 13 upptagna öfvergångsstadgandet utgår och i stället införes två nya punkter så lydande:

13. »Den, som gör ansökan om afsked med pension och fyllnadspension från tjenst med lön enligt stat, som icke fulla två år varit gällande, skall såsom tjenstetid för denna tjenst ega att tillgodoräkna sig den tid, han i motsvarande tjenst med lön enligt äldre stat tillbragt»; samt

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 1 Saml. 1 Afd. 31 Häft. (N:r 35.)

14. »Den, som förklaras berättigad att tillträda pension och fyllnadspension, beräknad på lön, uppförd i vederbörligen fastställd lönestat, innan han för beloppet af den lön, hvarå fyllnadspensionen beräknats, erlagt afgifter till arméns pensionskassa för minst två år, skall, för tillgodonjutande af denna rätt, till pensionskassan erlägga skillnaden mellan de pensionsavgifter, han för två år näst före afskedet skulle för den nya lönen hafva utgjort och de enahanda avgifter, han för samma tid i verkligheten erlagt.»

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Jesper Crusebjörn.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 4
januari 1902.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre VON OTTER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: herr VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER,
 CLAËSON,
 CRUSEBJÖRN,
 ODELBERG,
 HUSBERG,
 PALANDER,
 HAMMARSKJÖLD,
 WESTRING.

Departementschefen, statsrådet Crusebjörn anförde härefter:

»Sedan Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 14 juni näst-
lidet år anbefallt direktionen öfver arméns pensionskassa att afgifva
underdånigt förslag till de ändringar i gällande bestämmelser rörande
arméns pensionering, hvilka kunde blifva erforderliga till följd af de
nya aflöningsstaternas för armén fastställande och sammanhang dermed
egande förhållanden, har nämnda direktion den 26 oktober samma år
till Eders Kongl. Maj:t inkommit med dylikt förslag, för hvilket jag
anhåller att nu få redogöra.

Pensionsålder
för inne-
hafvare af
nyinrättade
beställningar.

Direktionen framhåller till en början, hurusom i de nya staterna förekomme åtskilliga uti de för pensioneringen af arméns befäl och underbefäl med vederlikar af Eders Kongl. Maj:t med Riksdagen antagna, den 22 juni 1877 utfärdade grunder icke upptagna beställningar med aflöning af sådan natur, att nämnda pensioneringsgrunder enligt direktionens åsigt otvifvelaktigt borde på dessa beställningars innehafvare tillämpas. För att den dem tillförsäkrade pensionsrätt framdeles skulle blifva effektiv, erfordrades emellertid bestämmelse i afseende å den lefnadsålder, då rätten till åtnjutande af pension jemte fyllnadspension för dem skulle inträda.

Dessa nyinrättade eller under nya benämningar upptagna beställningar vore

å första Svea artilleriregementes tygstat:

tygingeniören,

å arméförvaltningens stat:

chefen för och assistenten å arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå;

å intendenturkårens stat:

öfverfältintendenten och underintendenter; samt

å staterna för Carl Gustafs stads gevärsfaktori, ammunitionsfabriken och Akers krutbruk:

fabriksingeniörerna, fabriksförvaltarna och fabrikskrifvarne.

Förenämnda embets- och tjänstemän syntes direktionen böra vara berättigade till fyllnadspension — förutsatt att de uppfyllt öfriga stadgade villkor — om de uppnått följande lefnadsår, nemligen:

öfverfältintendenten	65 år
chefen för arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå, tygingeniören, fabriksingeniörer, fabriksförvaltare och fabrikskrifvare	60 »
samt assistenten å arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå och underintendenter	55 »

Bland ofvan uppräknade, i de nya lönestaterna förekommande nya beställningar hade icke upptagits *musikfanjunkare*, *musikstyckjunkare* och *musiksergeanter*, enär det syntes direktionen uppenbart, att dessa löntagare kunde innefattas under den i punkten 2 d) af ofvanberörda pensioneringsgrunder använda generella benämningen »spel», beträffande hvilka för rätt till fyllnadspension vore stadgad en minimilefnadsålder af 50 år.

Musikunder-
officerares
pensions-
förmåner.

Med erinran att genom nådiga brefvet den 27 september 1901 angående tillämpning af de nya lönestaterna för arméns särskilda trupp-

förband föreskrifvits, bland annat, att vid icke garnisonerade truppförband finge anställas musikunderofficerare med aflöningsförmåner, hvilka, oberoende af de i stat för viss beställning anslagna, utginge enligt kontrakt, afslutade mellan respektive truppförbands chef och vederbörande musikunderofficer, framhåller direktionen vidare, hurusom nödigt vore, att bestämmelse meddelades derom, att musikunderofficer vid icke garnisonerade armén, hvilken åtnjöte aflöning af de till musikens underhåll anslagna tillgångarne utan att vara tillagd de enligt stat för viss tjänst anvisade aflöningsförmåner, skulle i fråga om afgifter till pensionskassan samt pensionsbelopp anses, som vore han på stat anställd.

I tredje punkten af de utaf Eders Kongl. Maj:t med Riksdagen antagna pensioneringsgrunderna stadgas, fortsätter direktionen, att för åtnjutande af den fyllnadspension, som enligt dessa grunder åtföljde tjänst, erfordrades att hafva innehaft samma eller högre tjänst i *minst två år*. De ändrade löneförmånerna i allmänhet och särskildt de förändrade benämningarne och aflöningsformerna för den vid armén anställda musikpersonalen nödvändiggjorde emellertid en förklaring, huru pensionsrätten skulle beräknas för löntagare, som inom två år från den 1 januari 1902 ingåfve ansökan om afsked med pension och fyllnadspension, grundad på den i 1902 års stater fastställda lön. Då t. ex. till musiksergeanter af 1. och 2. klassen vid infanteriet, hvilka enligt 1902 års stater komme att åtnjuta respektive 720 och 600 kronor i lön på stat och med tillämpning af gällande pensioneringsgrunder sålunda egde att undfå samma belopp i pension och fyllnadspension, säkerligen komme att transporteras eller utnämnas åtskilliga bland de fältmusikanter, hvilka förut egde delaktighet i pensionskassan och efter gällande stadganden skulle pensioneras med 360 kronor i pension och fyllnadspension, måste, om sådan musiksergeants pensionsrätt före utgången af år 1903 skulle tagas under ompröfning af direktionen, hvilket utan tvifvel ofta komme att blifva fallet, den frågan uppstå, om innehafvare af musiksergeantsbeställning egde rätt att såsom tjänstetid för denna beställning tillgodoräkna den tid, för hvilken han såsom fältmusikant kontribuerat för pension och fyllnadspension. Derjemte kunde det med fog sättas i fråga, om icke här ifrågavarande beställningsinnehafvare, derest de skulle pensioneras efter 1902 års lönestater, innan de i minst två år innehaft de nya lönerna och fullgjort med deras innehafvande förenad tjänstgöringsskyldighet, borde få vidkännas någon afgift utöfver den på tjänstetiden belöpande. Men då det å an-

Pensionsrätt för löntagare, som afgå ur tjänst inom två år efter det de ingått på ny lönestat.

dra sidan ur synpunkten af arméns tjenstbarhet voré af en viss vigt att tillse, det icke genom tillfälligtvis förändrade pensioneringsvilkor ett fördröjande, om ock blott på högst två år, föranleddes i den påräknade öfvergången å pensionsstat, syntes det direktionen som om dels en för de afskedssökande så förmånlig tolkning af tjänstårsberäkningen som möjligt här borde få göra sig gällande, och dels att den extra bidragsskyldigheten borde göras af lindrigaste art. Direktionen ansåge, att en lämplig utgångspunkt för dessa extra afgifters bestämmande voré att finna uti det öfvergångsstadgande, som Eders Kongl. Maj:t med Riksdagen bestämt uti punkten 13 af pensioneringsgrunderna, nemligen att den som inom två år, efter det nämnda grunder börjat tillämpas, afginge ur tjenst, skulle, för tillgodonjutande af rätt till fyllnadspension, till pensionskassan erlægga skillnaden mellan de pensionsavgifter, han under två år näst före afskedsstagandet skulle med tillämpning af samma grunder hafva utgjort, och de enahanda avgifter han för samma tid i verkligheten erlagt. Visserligen voré det nu icke fråga om *nya* pensioneringsgrunder, men samma synpunkter, som talat för pensionsskillnadsavgifters utkräfvande vid afgang från tjenst inom två år efter det de fastställda pensioneringsgrunderna börjat tillämpas, borde äfven här vara berättigade, då pensionsbeloppet skulle beräknas på för löntagaren i pensioneringshänseende vida förmånligare stat än hittills. Direktionen hemställer därför, att i pensioneringsgrunderna måtte inrymmas nya stadganden

dels derom att den, som gör ansökan om afsked med pension och fyllnadspension från tjenst med lön enligt ny stat, som icke fulla två år varit gällande, må såsom tjenstetid för denna tjenst ega att tillgodoberäkna den tid, han i motsvarande tjenst med lön enligt äldre stat tillbragt,

dels ock att den, som förklarats berättigad att tillträda pension och fyllnadspension, beräknad på i vederbörligen fastställd lönestat uppförd lön, innan han för beloppet af den lön, hvarå fyllnadspensionen beräknats, erlagt avgifter till arméns pensionskassa för minst två år, skulle, för tillgodonjutande af denna rätt, till pensionskassan erlægga skillnaden mellan de pensionsavgifter, han för två år näst före afskedet skulle för den nya lönen hafva utgjort och de enahanda avgifter, han för samma tid i verklighet erlagt.

Direktionen har slutligen hemställt, det Eders Kongl. Maj:t täcktes, i afbidan på de definitiva beslut rörande erforderliga ändringar i *reglementet för arméns pensionskassa*, hvilka först efter inhemtande af arméns

fullmäktiges utlåtande och förslag kunde fattas, meddela behöfliga bestämmelser att tillsvidare tillämpas i fråga om de å lönestaterna uppförda nya befattningar m. m.

Mot direktionens förslag om bestämmande af pensionsåldern för innehafvarne af de i 1902 års aflöningsstater nytillkomna eller under nya benämningar upptagna beställningar har jag intet att erinra. Ej heller har jag någon anmärkning att framställa mot direktionens hemställan, att musikunderofficerare vid icke garnisonerade armén, som åtnjuta aflönning enligt kontrakt, utan att vara tillagda de enligt stat för viss tjänst anvisade aflöningsförmåner, skola i pensionshänseende anses såsom på stat anstälde. Då Eders Kongl. Maj:t emellertid under den 31 december 1901 förordnat, att de i nådiga brefvet den 27 förutgångna september gifna bestämmelser angående musikpersonalens anställning skulle ega tillämplighet jemväl vid garnisoneradt truppförband, torde den ifrågasatta föreskriften i pensioneringsgrunderna böra utsträckas till musikunderofficerarne vid hela armén. Denna bestämmelse torde lämpligen kunna införas såsom *anm. 2* till första punkten af nämnda grunder, i stället för den nuvarande anmärkningen 2, hvilken endast afser fältmusikanter.

I öfrigt har jag, beträffande direktionens förslag, icke annat att anföra, än att föreskriften om rätt för löntagare å ny stat att räkna sig till godo tjänstetid i motsvarande tjänst å gammal stat torde böra i pensioneringsgrunderna införas såsom punkt 13 i stället för det nuvarande under samma punkt upptagna föråldrade öfvergångsstadgandet, samt att bestämmelsen om extra pensionsavgift af den, som afgår med pension utan att under fulla två år åtnjutit förhöjda aflöningsförmåner på ny stat, lämpligen torde böra upptagas under en ny punkt 14 i nämnda grunder.

Beträffande direktionens förslag i fråga om reglementet för arméns pensionskassa anhåller jag att framdeles, sedan Riksdagens beslut i nu föreliggande frågor blifvit meddeladt, få underställa detta förslag Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

Jag får alltså nu hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva, det de af Eders Kongl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar måtte på det sätt ändras,

att punkt 1, anm. 2 erhåller följande lydelse:

»Musikunderofficerare, som åtnjuta aflöning af de till musikens underhåll anslagna tillgångar, utan att dem äro tillagda enligt stat för viss tjenst anslagna aflöningsförmåner, anses i afgifts- och pensioneringsafseende, som vore de på stat anstälde»;

att bland de i punkt 2 uppräknade embets- och tjenstemän upptagas

i mom. a), med en pensionsålder af 65 år: öfverfältintendenten,

i mom. b), med en pensionsålder af 60 år: chefen för arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå, tygingeniörer, fabriksingeniörer, fabriksförvaltare och fabrikskrifvare,

i mom. c), med en pensionsålder af 55 år: assistenten å arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå samt underintendenter;

att det under punkt 13 upptagna öfvergångsstadgandet, utgår och i stället införas två nya punkter så lydande:

13. »Den som gör ansökan om afsked med pension och fyllnadspension från tjenst med lön enligt stat, som icke fulla två år varit gällande, skall såsom tjenstetid för denna tjenst ega att tillgodoräkna sig den tid, han i motsvarande tjenst med lön enligt äldre stat tillbragt»; samt

14. »Den som förklaras berättigad att tillträda pension och fyllnadspension, beräknad på lön, uppförd i vederbörligen fastställd lönestat, innan han för beloppet af den lön, hvarå fyllnadspensionen beräknats, erlagt afgifter till arméns pensionskassa för minst två år, skall, för tillgodonjutande af denna rätt, till pensionskassan erlægga skillnaden mellan de pensionsavgifter, han för två år näst före afskedet skulle för den nya lönen hafva utgjort och de enahanda avgifter, han för samma tid i verkligheten erlagt.»

Till denna hemställan, hvaruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:st Konungen lemna nådigt bifall; och skulle proposition, sådan den finnes detta protokoll bilagd, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:

Emil Nordblom.